

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/282/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114208787
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114208787.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobkyne A. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., W. XX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 567,- Eur a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalobkyne a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prešove č. k. 10C/126/2014-94 zo dňa 5.6.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni 288,- Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie 279,- Eur a vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 288,- Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zamietol žalobu v časti o zaplatenie 279,- Eur a v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že išlo medzi účastníkmi konania o spotrebiteľský právny vzťah, ktorý medzičasom zanikol plnením zo strany žalobkyne. Úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi nespĺňala náležitosti rozpísania jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky, napriek tomu, že to vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Následkom toho je úver považovaný ako bezúročný a bez poplatkov. Samotná skutočnosť, že v zmluve je uvedený len počet splátok s jej výškou nespĺňa náležitosti zákona tak, by bolo zo zmluvy zrejmé, aká časť splátky je istinou, aká časť sa plní na úrok, prípadne iný poplatok. Následkom toho žalobkyňa mala vrátiť len 600,- Eur, a to v mesačných splátkach po 50,- Eur v rozsahu 12 mesiacov. Splátky boli však vo výške 98,- Eur a tak bezdôvodné obohatenie činilo sumu 48,- Eur v jednej splátke. Súd prvej inštancie sa predovšetkým zaoberal námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. Domnieval sa, že subjektívna dvojročná premlčacia lehota začína plynúť, keď sa oprávnený dozvie, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. K začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty v danom prípade trojročnej, je rozhodujúci okamih, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie k získaniu bezdôvodného obohatenia u žalovaného došlo plnením jednotlivých splátok. Po zohľadnení námietky premlčania dospel k záveru, že splátky, ktoré boli zaplatené v období troch rokov pred podaním žaloby, teda od 4.10.2010 do 4.3.2011, ktoré obsahujú v sebe bezdôvodné obohatenie, nemožno priznať, nakoľko je nárok premlčaný. Nepremľčané boli splátky od 4.4.2011 do 4.9.2011 v počte 6, pričom u jednej splátky dochádza k bezdôvodnému obohateniu vo výške 48, Eur,

čo spolu predstavuje sumu 288,- Eur. Z vyššie uvedených dôvodov v prevyšujúcej časti zamietol žalobu ako nedôvodnú v sume 279,- Eur. Z pohľadu súdu prvej inštancie nebolo preukázané, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného aj s poukazom na tú skutočnosť, že poskytuje pôžičky v rámci svojich produktov spotrebiteľovi a je na jeho vôli, akú zmluvu uzavrie a či vôbec zmluvu uzavrie, preto nemožno hovoriť o úmysle žalovaného. Pokiaľ sa týka určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky dospel k záveru, že tomuto nie je možné vyhovieť. V konaní bolo preukázané, že dlh medzi účastníkmi zanikol jeho splnením, preto podľa názoru súdu nemôže tento z hľadiska pohľadu ust. § 80c O.s.p. určovať neprijateľné zmluvné podmienky zo zaniknutých zmlúv. Neexistuje ani naliehavý právny záujem pri takomto určení, ktorý žalobca odvodňoval tým, že má v pláne uplatniť primerané finančné zadosťučinenie, nakoľko pokiaľ bol úspešný v časti svojho nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia, už samotná táto skutočnosť zakladá nárok na podanie žaloby o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR, konkrétne vec Ruiz Torija c/a Španielsko a ústavný nález I ÚS 226/03. Tieto rozhodnutia poukazujú na to, že je porušené právo na spravodlivé súdne konanie ak existuje nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Súd predmetné rozhodnutie neodôvodnil spôsobom, ktorý vyplýva z ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Žalovaný sa stotožňuje s výrokom o zamietavej časti žaloby o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá predstavovala rozdelenie poplatku a istiny v časti 1/3 a 2/3. Každopádne priznanie úhrady 288,- Eur nepovažuje žalovaný za dôvodné, keďže jedinou argumentáciou, o ktorú sa súd prvej inštancie opiera je priznanie, že zmluva nespĺňa náležitosti rozpísania splátok na istinu, úroky a poplatky, ako to vyžaduje zákon. Žalovaný sa domnieva, že nejde o spotrebiteľský úver. Argumentoval tak publikáciou Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol., ako komentár k Obchodnému zákonníku č. 12 na strane 1078 až 1079 vydateľov C. H. Beck 2009, kde k podstatným častiam zmluvy o úvere nepatrí dohoda o výške úrokov. To podporuje aj ďalšia publikácia Eliáš, K. a Dvořák, T. a kol. k Obchodnému zákonníku z roku 2006 na strane 783 vydateľstva Linde. Žiadal preto zrušiť rozsudok v časti, v ktorej bolo vyhovené žalobe alebo ho zmeniť a zamietnuť nárok.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, kde bol zamietnutý nárok podala odvolanie aj žalobkyňa. Uviedla na úvod, že nesmerujú námietky proti skutkovým zisteniam týkajúcim sa charakteru zmluvy, v dôsledku ktorého aj súd prvej inštancie dospel k záveru, že ide o vec úročnú a bezpoplatkovú zmluvu, no vytýka súdu prvej inštancie tú okolnosť, že sa nezaoberal neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho potom dospel aj k nesprávnemu záveru týkajúcemu sa objektívnej premlčacej doby a vec nesprávne právne posúdil a žalobu v tejto časti zamietol. Podstatou obchodnej politiky žalovaného je to, že zaväzuje spotrebiteľov na plnenie neprijateľného dvojtretinový administratívneho poplatku, a tento fakt práve napáda okrem iného žalobkyňa, vrátane nedostatku predpísaných náležitostí zmluvy. Žalovaný nevypisuje predpísané náležitosti a tým vzniká na jeho strane bezdôvodné obohatenie. Keďže zmluva obsahuje neprijateľný dvojtretinový administratívny poplatok, súd prvej inštancie mal jeho neprijateľnosť posúdiť a podľa názoru žalobkyne by nemala byť pochybnosť o úmyselnom konaní žalovaného, keď sa touto podmienkou obohacuje na úkor masy spotrebiteľov. Čo sa týka námietky premlčania vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, konanie žalovaného je potrebné posúdiť ako úmyselné konanie, keďže tým, že ako dodávateľa nedajú svoje zmluvy do súladu so zákonom o spotrebiteľských úveroch, objektívna premlčacia lehota je 10 rokov. Poukázal na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove v obdobných právnych veciach sp. zn. 3Co/41/2012, 2Co/9/2012, 5Co/134/2012, ako aj Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013. Podľa ustálenej súdnej praxe sa nepremlčuje právo namietať absolútnu neplatnosť právneho úkonu a práve takáto okolnosť nastala v danom prípade. Toto právo sa nepremlčuje ani nezaniká, pretože z neplatného právneho úkonu nenastali následky. Poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 5MCdo/11/2009 a KS Ústí nad Labem sp. zn. 12Co/154/2003. Preto, keďže sa súd prvej inštancie podstatnou skutkovou časťou žaloby ani vôbec nezaoberal a posudzoval skutočnosti, ktoré ani žalobkyňa nenamietala, teda rozpis splátok, navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

5. Odvolací súd prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a naopak, odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Odvolacie námietky žalovaného sa totiž sústreďujú na dve okolnosti, a to nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia a otázka charakteru zmluvného vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným, kde uvádza, že nejde o spotrebiteľský vzťah, ale ide o vzťah, ktorého právna úprava je zakotvená v Obchodnom zákonníku.

7. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

8. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inou trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí, podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradzovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

10. Pokiaľ ide o nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia odvolací súd sa nestotožňuje s touto odvolacou námietkou, keďže súdne rozhodnutie obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré sú potrebné pri rozhodnutí, ktoré je doručované účastníkom konania, a z ktorého sa majú účastník konania a ďalšie osoby dozvedieť čo bolo predmetom sporu, aké boli stanoviská sporových strán, aké dokazovanie vykonal konajúci súd, aký skutkový stav zistil, ktorý na základe zisteného skutkového stavu právne odôvodnil a rozhodnutie svoje tak v časti, v ktorej vyhovel žalobe, ako aj v časti, v ktorej žalobe nevyhovel riadne odôvodnil. Tieto náležitosti sú splnené a kritérium týchto spĺňa napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu, je zrejmé čo bolo predmetom sporu, aké boli stanoviská strán, čím argumentovali, aké dôkazy vo veci boli vykonané, bol urobený právny záver a riadne odôvodnenie zistiteľné právne odôvodnenie toho, akým spôsobom súd prvej inštancie rozhodol. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (sp. zn. 6Cdo/37/2016, 6Cdo/14/2016), z ktorých jasne vyplýva, že rozhodnutie súdu nemusí obsahovať opis celej žaloby, všetkých stanovísk strán sporu, všetky predložené dôkazy. Podstatné je, že súd, ktorý rozhodol vo veci zhrnie podstatnú časť žaloby, podstatné prednesy strán a na základe toho poukáže, na základe ktorých ustanovení konkrétneho zákona rozhodol, aký je skutkový stav veci a z akých dôvodov vo veci rozhodol tak, ako rozhodol. Z týchto dôvodov nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou žalovaného vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu súdneho rozhodnutia. Pokiaľ išlo o tvrdenie žalovaného, že ide o úver nie spotrebiteľský a argumentoval komentármi Obchodného zákonníka vo veci týkajúcimi sa spravidla dohody o výške úrokov, táto argumentácia rovnako nie je správna, keďže z listín, ktoré mal súd prvej inštancie k dispozícii jednoznačne vyplýva, že išlo o spotrebiteľský úver, keďže z ust. § 52 Občianskeho zákonníka, ktorý je vyššie uvedený, je zrejmé, aká je charakteristická črta spotrebiteľského vzťahu. Žalobkyňa vystupuje ako fyzická osoba, ktorá uzavrela zmluvu o úvere so žalovaným a žalovaný vystupuje v zmluve ako obchodná spoločnosť, ktorá vo svojom predmete obchodnej činnosti medzi iným má aj činnosť poskytovania úverov fyzickým i právnickým osobám. Z viacerých súdnych rozhodnutí vyplýva, že ďalšou podstatnou náležitosťou pri zisťovaní charakteru právneho vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nie len to, čo je vyznačené v zmluve, ktorú vyznačuje samotný dodávateľ prostredníctvom svojho povereného pracovníka, ale skutočnosť, na aký účel bol tento úver poskytnutý. Z výpovede žalobkyne jasne vyplýva, že suma 600,- Eur slúžila žalobkyňi na svoje osobné potreby a nákup výpočtovej techniky ako fyzickej osobe, keďže táto nepotrebovala výpočtovú techniku pre výkon svojho povolania.

11. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 6Cdo/37/2016, z ktorého vyplýva tento právny záver súdu prvej inštancie, s ktorou sa aj odvolací súd v celom rozsahu stotožnil.

12. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, proti ktorej bolo podané odvolanie žalovaným potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

13. Iná situácia však bola pokiaľ išlo o zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie sumy 279,- Eur a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

14. V tejto časti sa vôbec nestotožňuje odvolací súd so závermi súdu prvej inštancie, ktorý síce skutočnosti, ktoré boli rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci riadne zistil, no dospel k nesprávnym právnym záverom. Žalobkyňa v priebehu konania poukázala na viaceré rozhodnutia predovšetkým odvolacích súdov, ktoré sa zaoberali otázkou premlčacej doby pri vydaní bezdôvodného obohatenia titulom uzavretej zmluvy o úvere medzi fyzickou osobu a konkrétne žalovaným, teda spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava. V týchto rozhodnutiach evidentne je prijatý záver, že v tomto prípade je premlčacia doba 10 ročná, keďže opakovane z tých istých dôvodov uzatváral žalovaný ako dodávateľ rovnaké formulárové zmluvy o úvere, kde splátky predstavovali v rozsahu 1/3 istinu, ktorá bola poskytnutá spotrebiteľovi a v 2/3 administratívny poplatok za vypracovanie a uzavretie zmluvy. Spotrebiteľia sa vo vyššie uvedených konaniach opakovane domáhali vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, napr. konanie sp. zn. 18Co/284/2015, 6Co/79/2012, 3Co/31/2012, 12Co/9/2012, všetky vedené na Krajskom súde v Prešove. Okrem odvolacích súdov k takémuto záveru dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/37/2016. Preto posudzovanie alebo počítanie premlčania v danej veci nebolo vykonané správne, a to z dôvodu zlého právneho záveru vo veci, kde je potrebné, aby súd prvej inštancie vychádzal z 10 ročnej premlčacej doby a tak posúdil nároky žalobkyne aj v časti, v ktorej žalobu zamietol.

15. Pokiaľ ide o otázku naliehavosti právneho záujmu týkajúcu sa vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, rovnako vo vyššie uvedených konaniach odvolacieho súdu sa stotožňuje odvolací súd s tým, že vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je možné vykonať alebo vysloviť aj v zmluve, ktorá už zanikla plnením a okrem citovaných rozhodnutí žalobkyne v odvolaní zdôrazňuje odvolací súd, že táto zmluvná podmienka je neprijateľnou, o tom niet pochyb a bola vyslovená vo vyššie uvedených konaniach a z nich aj odvolacie i dovolacie súdy vychádzali, a tiež je potrebné konštatovať, že nesprávne súd prvého stupňa zamietol žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, keď žalobkyňa ako spotrebiteľ môže si uplatniť svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Práve tento záver súdu by znamenal pre žalobkyňu aktívnu legitímáciu pre podanie žaloby podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. a zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP. Úlohou súdu prvého stupňa bude opakovane rozhodnúť o nároku žalobkyne po oboznámení sa s obsahom zmluvy a námietkami žalobkyne v žalobe podanej o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá sa viaže ku poplatku 2/3 v pomere k 1/3 poskytnutej istiny a vyhovieť žalobe o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a rovnako aj vyhovieť žalobe v nároku, ktorý bol zamietnutý, t. j. vo výške 279 Eur, keďže z vyššie uvedených citovaných rozhodnutí je zrejmé, že je potrebné vychádzať z 10 ročnej premlčacej doby.

16. Odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na to, že sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal námietkami žalobkyne v zmysle 10 ročnej premlčacej lehoty a úmyselného konania žalovaného a tiež otázky neprijateľnej zmluvnej podmienky, zrušil toto rozhodnutie v napadnutej časti žalobkyňou, kde bola žaloba v oboch nárokoch zamietnutá a vrátil vec súdu prvej inštancie z dôvodu, aby bola vec aj riadne právne posúdená a aby bola zachovaná aj dvojinstančnosť tohto konania.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).